Abstrakt

Diplomová práce se zabývá institutem nabytí od neoprávněného. Ten prolamuje právní ochranu vlastnického práva ve prospěch dobré víry nabyvatele, kterému umožňuje nabýt vlastnické právo, přestože převodce není skutečným vlastníkem ani není z jiného důvodu oprávněn věc zcizit. Nová právní úprava obsažená v občanském zákoníku účinném od 1. 1. 2014 se zásadně odlišuje od právní úpravy předchozí.

Ta byla nedostatečná zejména z důvodu své dvojkolejnosti, kdy se úprava podstatně odlišovala v režimu obchodního zákoníku a v režimu občanského zákoníku. Dalším výrazným problémem byla nemožnost nabytí věci nemovité od neoprávněného. Princip materiální publicity se uplatňoval pouze částečně a neposkytoval dostatečnou ochranu osobám důvěřujícím ve správnost právního stavu zapsaného v katastru nemovitostí.

Diplomová práce je členěna do šesti kapitol a rozebírá nabytí od neoprávněného v širších souvislostech. První kapitola se věnuje stručnému vymezení vlastnického práva a způsobů jeho nabytí a dále pojmem a teoretickou povahou nabytí od neoprávněného. Historický vznik principu *nemo plus iuris* a vývoj nabytí od neoprávněného, jakožto i výjimky z něj v Evropě a na českém území, rozebrala kapitola druhá. Podrobněji byla popsána právní úprava dle občanského zákoníku z roku 1964 a názorový střet Ústavního soudu a Nejvyššího soudu ohledně možnosti nabytí vlastnického práva k nemovitosti od osoby nesprávně zapsané v katastru nemovitostí jako vlastník.

Třetí kapitola rozebírá obecné podmínky nabytí od neoprávněného dle současné právní úpravy, které jsou společné věcem zapsaným i nezapsaným ve veřejném seznamu, věcem nemovitým i movitým. Jedná se o požadavek dobré víry, platného právního důvodu nabytí a úplatnosti, která však je dle současné úpravy podmínkou jen v některých případech. V kapitole čtvrté je analzyována právní úprava nabytí věcí movitých a nezapsaných ve veřejném seznamu od neoprávněného. Kritice jsou podrobeny některé dílčí nedostatky nové právní úpravy a navržena je možná interpretace některých nejasných ustanovení.

Věcmi zapsanými do veřejného seznamu, konkrétně katastru nemovitostí, se zaobírá kapitola pátá. V ní je obsažen výklad o principu materiální publicity a jeho účincích, stejně jako o způsobech ochrany skutečného, avšak nezapsaného vlastníka. Úprava je hodnocena jako zdařilá. Do poslední, šesté kapitoly byl zařazen stručný výklad o držbě a vydržení a o vztahu institutu nabytí od neoprávněného s vydržením.